

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen, Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 94. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb05val-shoot-idm140203110665920/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

MELAMPE

Naturen maa mig min Misgierning forekaste,
Den heele Verden maa mig hade, skye og laste,
Samvittigheden maa til døde plage mig:
Alt dog forgiæves er at skrække mig fra Krig;
Jeg til min Skiendsel selv min Støtte vil bereede,
Jeg u-naturlig vil og vanskabt gierne heede,
Man som et Monstrum maa mig viise i et Land,
Naar min Hævngierighed fornøyes, stilles kand.
Nu gaaer jeg hen og mig til Mord og Rov bereeder,
Og med bevæbnd Haand min Fjende opleeder;
Nu gaaer jeg hen, min Slægt at rykke op med Rod,
Og for at dyppe Sverd udi min Søsters Blod,
For Ven mod Ven til Had og Avind at opvække,
Med døde Kroppe Mark og Engs at bedække,
At træde under Fod Naturens Ræt og Lov
Ved Blod, ved Knald og Fald, ved Mord, ved Brand,
ved Rov.

SCEN. 5.

SGANARELL *som en Bonde.* Den første gang gik det galt til, men nu haaber jeg, at det skal gaae bedre; thi jeg kom ikke ihu, at en Doctor burde forstaae Latin, og at jeg læt kunde røbes, naar nogen examinerede mig. Det var ellers et forbandet Puds den Oldfux spillede mig; Naar vi eengang faaer Fred, skal jeg nok betale ham igjen. Men der kommer heel beleyligt en af Luciliae Piger; jeg vil fritte hende om Sagerne.

SCEN. 6.

Luciliae Pige. Sganarell.

PIGEN. Aal hvad Ulykke staaer ikke vor Huus nu fore! Vore Efterkommere skal ikke kunde troe, at saadant kand være skeet, nemlig at et u-mælende Creatur, en Skiøde-Hund har ophidset to kiødelige Sostre mod hinanden. Jeg tænkte i Førstningen, at det skulde endes

ACTUS IV. SCENÆ 5.-6.

alleene med Truseler, men jeg mærker, at Polidorus og Leander er derover kommen i Ord sammen og har truet hinanden paa Livet, saa at det ikke vil løbe af uden Blod. Aa! man maa vel sige, at intet Had er saa stor som Broder- og Søster-Had. Men der seer jeg en Bonde. God Dag min ærlig Mand, hvor har du hiemme?

SGANARELL. Jeg er hiemme fra.

PIGEN. Det er ikke saa ilde svart. Men hvor er dit Hiem?

SGANARELL. Hvor har I hiemme, lille Fæstemøe?

PIGEN. Jeg tienner for Pige i en fornemme Jomfrues Huus, som hidder Lucilia.

SGANARELL. Hidder Huuset Lucilia?

PIGEN. Ney, Jomfruen hidder Lucilia. Men hvor tienner du?

SGANARELL. Jeg tienner ingensteds for Pige.

PIGEN *sagte*. Denne Bonde er et lystig Hoed.

Høyt.

Jeg kand nok høre, at du er skiente-fuld. Hvor gammel est du?

SGANARELL. Hvor gammel er I?

PIGEN. Jeg er sytten Aar gammel.

SGANARELL. Sytten Aar gammel, og I er endnu Pige? hvor kand det være mueligt? saa gamle Piger har vi ikke i vor Egn.

PIGEN. Ikke det? Her har vi min Troe Piger paa 40 Aar.

SGANARELL. Da har de stakkels Piger slet Lykke hos jer.

PIGEN. Ja Landsmand, de har slet Lykke baade her udi og i alt andet.

SGANARELL. Hvad kand saadan en Pige, som I er, faae til Lon om Aaret?

PIGEN. Orte Rixdaler.

SGANARELL. Saa meget kand en Pige fortienne paa en Nats Tid hos os.

PIGEN. Det maa være et Canaans Land, som du boer udi.

MELAMPE

SGANARELL. Hvad hidder den Jomfru som I tienner hos?
PIGEN. Hun hidder Lucilia, og er forlovet med en ung Herremand ved Navn Leander.
SGANARELL. Hvor længe har de været forlovet sammen?
PIGEN. Udi fire Aar.
SGANARELL. Det var en forbandet lang Forlovelse. Hvor mange Børn har hun faaet imidlertid?
PIGEN. Fy din Tølper! min Jomfru er en ærlig Jomfru. Jomfruer hos os faaer ikke Børn, førend de bliver gifte.
SGANARELL. Det veed jeg nok, men jeg meente forlovede Jomfruer; thi hos os, hvor Forlovelser er ikke nær saa længe, faaer man gjerne eet Barn i det ringeste for Bryllupet.
PIGEN. Ja der er vel dem hos os, som det gaaer ligeledes til med; men ikke fornemme Jomfruer.
SGANARELL. Er jer Jomfrue da en fornemme Jomfrue?
PIGEN. Ja vist, hun er een af de mægtigste Huuse i Italien.
SGANARELL. Hvor mange Piger er der i jer Huus?
PIGEN. Vi ere 6.
SGANARELL. Faaer de alle liige stor Lon?
PIGEN. Ney somme faaer 8 Rixdlr. og somme 12.
SGANARELL. Hvor mange gange spiiser I om Dagen?
PIGEN. Tre gange. Du gjør mig saa mange u-nyttige Sporsmaal; jeg har saa meget andet i Hoedet.
SGANARELL. Aal lille Pige, bie et Øyeblik! Jeg har saa stor Lyst at vide, hvorledes det gaaer til i fornemme Huuse. Hvor mange Rætter Mad faaer din Jomfrue hver Maaltid?
PIGEN. Sex Rætter.
SGANARELL. Hillemand! saa maa hun ha en Mave saa stor som en Koe-Mave.
PIGEN. Ney saa mænd, hun æder kun lidt af hver Ræt.
SGANARELL. Ja, det maa være. Men paa hvad Tid holder I Chor om Aftenen?

ACTUS IV. SCENA 6.

PIGEN. Det er ikke meer brugeligt i fornemme Huuse.
SGANARELL. Hvor meget Garn kand vel jer Jomfru
spinde om Ugen?

PIGEN. Fy fy, du skal nok see, at saadanne Jomfruer
sver og spinder.

SGANARELL. Er jer Jomfrue smuk?

PIGEN. Ja vist, hun er som en Lillie.

SGANARELL. Ey, nu begriber jeg, hvorfor hun ikke
arbeyder.

PIGEN. Du er ikke taabelig for en Bonde; havde jeg
stunder, saa gad jeg nok talt meer med dig.

SGANARELL. Aa! lille Pige, nok et par Spørsaal: Er
jer Jomfrue bemidlet?

PIGEN. Ja vist har hun store Midler.

SGANARELL. Har hendes Kiereste ogsaa noget til
beste?

PIGEN. Aa ja vist.

SGANARELL. Hvorfor gaaer de da saa længe og seer
paa hinanden?

PIGEN. Nu har jeg svart til dine to Spørsaal. Far vel!

SGANARELL. Hillemand! hvor skiont løb ikke det af
for mig. Hun aabenbarede mig adskillige Ting om Fien-
dens Tilstand. Ha ha ha! jeg kand ikke bare mig for
Latter, naar jeg eftertænker, hvor forbistret artig jeg
bar mig ad, og hvor net jeg agerede en Bonde. Naar
alting løber vel af, saa er det en stor Tidsfordriv at
være en Spion. Jeg haaber, at jeg ikke skal blive robet i
denne Dragt. Kunde jeg ikkun nu ihukomme alt hvad
jeg udforskede. Lad mig see: Pigen var 17 Aar gammel,
faaer 8 Rixdaler til Lon, der er 5 andre Piger i Huuset;
De har Piger paa 40 Aar; Lucilia faaer 6 Rætter Mad
hver Maaltid, æder kun lidt af hver Ræt; Holder ingen
Lovsang om Aftenen; Er bemidlet; Han har ogsaa dyg-
tige Midler. Det er en mægtig Hob, jeg fik at vide paa
eengang. Men der kommer en anden, ham maa jeg fritte
om andre Sager.